

2018

TØNDER
KOMMUNE

**§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Toghale 1, 6270 Tønder**

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
Stald og anlæg	5
Gødningsoptagelse og -håndtering	6
Kapacitetsopgørelse	7
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer	7
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	8
4) Lokalisering og landskab	9
Lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven	10
Afstandskrav jf. § 7 i husdyrloven	10
Afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven	10
Landskabelige hensyn	10
5) Ammoniak	11
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).	11
Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder	11
Ammoniakdeposition fra anlægget på andre områder omfattet af Naturbeskyttelseslovens (NBL) § 3	12
6) Lugt	12
7) Øvrige emissioner og gener	13
Ensilage og foder	13
Støj og vibrationer	13
Støv	13
Fluer og skadedyr	13
Ejendommens til- og frakørselsforhold	14
Lys	14
Driftsforstyrrelser og uheld	14
Kemikalier og pesticider	15
Olie og brændstof	15
Egenkontrol og management	15
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	15
Energiforbrug	16
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak	16
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:	17
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	17
D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	18
VILKÅR	19
HØRINGER	25
KLAGE VEJLEDNING	26

INDLEDNING

Berndt Mamsen har den 6. februar 2018 søgt om miljøgodkendelse på Toghale 1.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen nr. 202219 med tilhørende bilag.

Husdyrbruget ejes og drives af Berndt Mamsen.

Denne godkendelse omhandler overgang til stipladsmodellen, og udvidelse af husdyrbruget. Udvidelsen består af forlængelse af eksisterende stald, en ny stald og en ny overdækket gyllebeholder. Nye ensilagepladser. Det samlede godkendte produktionsareal bliver fremover:
1800 m² dybstrøelse til malkekøer, kvier og kalve.
5011 m² fast drænet gulv med skraber og ajledræn til malkekøer og kvier.

Der er den 6. januar 2009 meddelt godkendelse efter husdyrlovens § 12. Afgørelsen blev påklaget, og ophævet med virkning fra den 22. december 2011. Der er meddelt tillæg til godkendelsen den 28. september 2010. Afgørelsen er genbehandlet og meddelt den 15. maj 2012.

Kontaktoplysninger:

Navn: Berndt Mamsen

Adresse: Toghale 1

Mobil: 23604781

E-mail: berndtmamsen@vosfelt.dk

CVR: 35069437

CHR: 50394

Sagsbehandler: Per Hendriksen, Tønder Kommune

Kvalitetssikring: Flemming Refsgaard

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget på Toghale 1 med de stillede vilkår. Der godkendes følgende:

Husdyrproduktion:

1800 m² dybstrøelse til malkekøer, kvier og kalve.

5011 m² fast drænet gulv med skraber og ajledræn til malkekøer og kvier.

Projekterede anlæg:

Forlængelse af eksisterende stald med 35 meter.

Ny stald på (145 x 31) i alt 4500 m²

Ny gyllebeholder på 1240 m² overflade.

Udvidelse af ensilagepladser.

Dispensation:

Der meddeles dispensation til følgende anlæg.

De nye forlængelser af ensilagepladserne, placeres 10 meter fra vandløbet, og dermed naboskel.

Den nye gyllebeholder placeres 15 meter fra vandløbet.

Dispensationerne er meddelt efter § 9 stk. 3. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹

Afgørelsen:

Godkendelsen meddeles i henhold til § 16a i husdyrloven. Godkendelsen vedrører etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N, og er meddelt i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, og at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne.

Vi har vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter. Vurderingen er foretaget efter §§ 7 og 11 i habitatbekendtgørelsen².

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagevejledning fremgår af kapitel 6.

Godkendelsen er meddelt den 9. august 2018.

Per Hendriksen
Miljømedarbejder

¹ Bekendtgørelse nr. 916 af 23-06-2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

² Bekendtgørelse nr. 926 af 27-06-2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:

Toghale 1, 6270 Tønder
Matr. nr.: 4 Stokkebro, Møgeltønder
Ejendomsnr. : 5500016523
CVR: 35069437
CHR: 50394

2) Kontaktoplysninger:

Berndt Mamsen
Toghale 1, 6270 Tønder
E-mail: berndtmamsen@vosfelt.dk
Tlf: 23604781

3) Ejer af ejendom:

Berndt Mamsen

4) Rådgiver:

Nina Laudal Jensen
Birk Centerpark 24
Mobil: 96296637
E-mail: nlj@sagro.dk

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

Oplysninger er indsendt af ansøger, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1¹ og tilhørende bilag 1B.

1) Indretning og drift af anlæg**Stald og anlæg**

Produktionsarealet godkendes som i tabel 1 og figur 1:

Nr.	Navn	Staldsystem	Dyr	Produktionsareal m ²
1	Ungdyrstald	Dybstrøelse	Kvæg	387
2	Gl. Kostald	Dybstrøelse	Kalve	100
3	Kostald	Fast drænet gulv med skraber og øjleafløb	Kvæg	2653
3	Kostald	Dybstrøelse	Kvæg	113
4	Tilbygning	Fast drænet gulv med skraber og øjleafløb	Kvæg	1040
5	Ny Ungdyrstald	Fast drænet gulv med skraber og øjleafløb	Kvæg	1318
5	Ny Ungdyrstald	Dybstrøelse	Kvæg	1100
7	Kalvehytter	Dybstrøelse	Kalve	100
Ialt				6811

Tabel 1: Oversigt over stalde, staldsystem og dyr

Der meddeles samtidig godkendelse til følgende opbevaringsanlæg:
Anvendelse af 100 m² møddingsplads, eksisterende gyllebeholder på 1234 m² og en ny gyllebeholder på 1240 m².

Figur 1: Situationsplan for staldanlæg

Gødningsopbevaring og -håndtering

88 % af gyllebeholdernes overflader bliver teltoverdækkede, hvilket er den største nuværende og den planlagte gyllebeholder.

Gyllen i gyllebeholderne omrøres udelukkende forud for gylleudbringning og -flytning.

Figur 2: Opbevaringslagre

Tønder Kommunes vurdering

For at minimere risikoen for overfladeafstrømning af gylle til Lindskov Møllestrøm, stilles der vilkår om en vold der kan tilbageholde gylle i forbindelse med udslip, samt til opsyn med pumpning af gylle. Den eksisterende gyllebeholder på Toghale 1 har påmonteret gyllealarm, ligesom den nye gyllebeholder vil få monteret alarm.

Tønder Kommune vurderer, at opbevaringen af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

Kapacitetsopgørelse

Med opførelse af den nye gyllebeholder, er der til enhver tid opbevaringskapacitet til husdyrgødning i minimum 9 mdr.

Den eksisterende gyllebeholder ombygges til en underjordisk opsamlingsbeholder på ca. 50 m³ i forbindelse med forlængelsen af ensilagepladsen. Opsamlingsbeholderen skal anvendes i forbindelse med udsprinkling af vand fra ensilagepladserne. Der er en møddingsplads på 100 m² og kalvehytter på 100 m² der afledes sammen med vandet fra ensilagepladserne. Afløbsplanen for ensilagepladserne ses på figur 3.

Figur 3: Afløbssystem for ensilagepladser

Tønder Kommunes vurdering

Vi vurderer, at redegørelsen for opbevaringskapacitet af gylle og dybstrøelse samt opbevaring af vand fra ensilagepladser er tilstrækkelig og at det er sandsynliggjort at kravet til opbevaringskapacitet er efterkommet når den nye gyllebeholder etableres.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøger har oplyst at der opføres følgende ny bygninger:
Bygning 4: Tilbygning til kostald. Stalden er på 1493 m².
Bygning 5: Ny ungdyrstald. Stalden er på 4515 m².

- Bygning 6: Ny foderlade. Laden er på ca. 900 m².
 Bygning 9: Ny gyllebeholder, med en gylleoverflade på 1240 m².
 Bygning 10: Gyllebeholder, der ombygges til opbevaring af restvand.
 Bygning 17: Ny ensilageplads. Pladsen er på 2250 m².
 Bygning 18: Ny ensilageplads. Pladsen er på 1900 m².

Figur 4: Ansøgers situationsplan.

Tønder Kommunes vurdering

Med ansøgers beskrivelse af de nye bygningers placeringer (Figur 1) samt beregning af produktionsareal (Tabel 1) vurderes det, at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for de bygningsmæssige ændringer og nye bygningers placering.

Ansøger har søgt fleksibilitet til at bygning 6 (foderlade), kan etableres ned mod bygning 13 (maskinhus). Tønder kommune vurderer at der kan meddeles denne fleksibilitet.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøger vurderer at Toghale 1, ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme. Der opbevares gylle på Møllevej 53.

Tønder Kommunes vurdering

Tønder Kommune er enig med ansøger i, at husdyrbruget ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt direkte forbundet med andre ejendomme, heller ikke Møllevej 53, hvor der opbevares gylle.

4) Lokalisering og landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne og disses miljømæssige sårbarhed fremgår af skema 202219. Ejendommen ligger i landzone uden for lokalplanlagte områder. Ejendommen ligger indenfor kommuneplanens indsatsområder for grundvand, men uden for den senere statslige udpegning af indsatsområder for nitratfølsomme indvindingsområder og sprøjttemiddelfølsomme indsatsområder. Med den nye statslige udpegning mister kommuneplanen gyldighed. Husdyrbruget ligger udenfor Natura 2000 områder. Husdyrbruget er beliggende indenfor uforstyrret landskab. Dermed skal hensynet til landskabet vægtes højt i forbindelse med placering af nye driftsbygninger.

Husdyrbrugslovens afstande jf. § 8 overholdes ikke for alle de nye anlæg. Forlængelserne af ensilagepladserne overholder ikke 15 meter til vandløb, De placeres omkring 10 meter fra vandløbet, og dermed naboskel. Den nye gyllebeholder overholder ikke afstandskravet på 100 meter til vandløb, den søges med en afstand på 15 meter til vandløbet. Der meddeles med denne godkendelse dispensation til disse afstandskrav. De øvrige afstandskrav i husdyrlovens § 8 er overholdt.

Husdyrbruglovens afstandskrav i § 6, er overholdt, med undtagelse af stald 1, ungdyrstald, der er beliggende indenfor 50 meter af nabobeboelse på en anden ejendom, det er Toghale 1A, der ligger omkring 30 meter syd for ungdyrstalden. I ansøgningen er det vist at der ikke sker forøget forurening med hverken lugt eller ammoniak fra dette staldafsnit, og at det samlede beskyttelsesniveau er overholdt i ansøgt drift. Dermed sker der ikke forøget forurening i ungdyrstalden, og der kan meddeles godkendelse til projektet.

Lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven

Afstand fra staldanlæg til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand / retning
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Møgeltønder).	ca. 700 m (S)
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Møgeltønder).	ca. 1,5 km (S)
Nærmeste nabobeboelse er Toghale 1A.	ca. 30 m (S)

Tabel 2: Afstand fra staldanlæg til nærmeste naboer og byzone mv.

Afstandskrav jf. § 7 i husdyrloven

Nærmeste § 7 natur er kategori 2 området (udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) beliggende ca. 2700 m nordvest for ejendommen. Afstandskravene i husdyrlovens § 7 er dermed overholdt.

Afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven

Der meddeles dispensation til afstandskravet, fra ensilageplads til vandløb og naboskel. Ligeledes meddeles der dispensation til afstandskravet fra ny gyllebeholder til vandløb og naboskel. De andre afstandskrav i § 8 er overholdt. Der meddeles dispensation til vandløb, da der kun vanskeligt kan findes stader, hvor afstandskravet kan blive opfyldt, og disse placeringer vurderes at være meget u hensigtsmæssige. I forhold til naboskel vurderes det at der kan gives dispensation da arealet på den anden side af skellet er en mark bag et levende hegn.

Landskabelige hensyn

De nye bygninger etableres umiddelbart i forlængelse eller i tilknytning af eksisterende bygningsmasse.

Driftsbygningerne er primært bygninger med stålspær, sider og gavle i større eller mindre andel af røde mursten og helt eller delvist åbne sider med og uden grønne gardiner og gavltrekanter med grønne stålplader. Teltugene på gyllebeholderne er grå pvc-duge med top i ca. 8-9 m over terræn.

Staldanlægget på Toghale 1, ligger i det åbne land mellem Tønder og Højer. Ejendommen ligger i et område, med uforstyrret landskabet der er kendetegnet ved et næsten fladt terræn, hvor dyrkede marker afgrænses af et netværk læhegn og enkelte små plantager. Bebyggelsen i dette landskab består især af store gårde, med relativ stor indbyrdes afstand. I landskabet står også flere større tekniske anlæg. Ejendommen er synlig i landskabet, hvor bygningsmassen vil komme til at syne samlet.

De nuværende og ansøgte anlæg ligger uden for:

- Bevaringslandskaber
- Geologiske bevaringsværdige arealer
- Værdifulde kulturmiljøer
- Kirkelandskaber
- Fortidsmindeområder

- Bevaringsværdige kulturlandskaber
- Bevaringsværdige bebyggelser og mindre byer
- Lavbundsarealer
- Fortidsmindebeskyttelseslinje
- Klitfredningslinje
- Strandbeskyttelseslinje
- Fredet område
- Fuglebeskyttelsesområde
- Ramsarområde
- Habitatområde
- Beskyttede naturtyper
- Kystnærhedszonen
- Beskyttede jord- og stendiger
- Kirke byggelinje
- Skov byggelinje
- Å beskyttelseslinje
- Sø beskyttelseslinje

Tønder Kommunes vurdering

Det er oplyst, at de nye bygninger ikke vil virke dominerende i forhold til de eksisterende bygninger. Endvidere opføres de nye bygninger i samme farver som eksisterende. De grå tage på bygningerne dæmper fremtoningen af bygningerne også set på lang afstand. Vi vurderer derfor, at de ny anlæg ikke vil få væsentlig virkning på de landskabelige værdier.

Med de stillede vilkår om farver og beplantning vurderer vi sammenfattede, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at det ny byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet. Der er hermed også taget hensyn til fleksibiliteten i forhold til foderladens placering.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur³ (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 5 km mod sydøst.

Beregning af ammoniakdepositionen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N ha/år.

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 2,7 km mod øst.

Beregning af ammoniakdepositionen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N ha/år.

Nærmeste kategori 3 natur ligger ca. 450 m mod syd.

Beregning af ammoniakdepositionen viser at merdepositionen fra husdyrbruget ikke overstiger de lovmæssige 1,0 kg N ha/år.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på § 7 natur, er derfor overholdt.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Nærmeste natura 2000 område ligger 2,2 km mod sydvest.

Vi vurderer, at på grund af afstanden at udvidelsen ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte.

³ Bekendtgørelse nr. 916 af 23-06-2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3

Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget. Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Ammoniakdeposition fra anlægget på andre områder omfattet af Naturbeskyttelseslovens (NBL) § 3

Omkring Toghale 1 ligger der 3 vandhuller, der er beskyttet efter NBL § 3.

1. 140 meter mod øst. (7,9 kg: nudrift +3,7 kg: 8-års drift +7,2 kg)
2. 215 meter mod øst. (3,7 kg: nudrift +2,0 kg: 8-års drift +3,4 kg)
3. 230 meter mod vest. (2,1 kg: nudrift +1,1 kg: 8-års drift +1,1 kg)

It-ansøgningssystemets beregninger viser, at merdepositionen på de ovennævnte § 3 beskyttede vandhuller er hhv. 3,7 og 2,0 og 1,1 kg N/ha/år. Vandhullerne er næringsrige og plantevæksten vurderes ikke at være kvælstofbegrænset. Det er dermed fosfor, lys og den omkringliggende arealdrift der regulerer den miljømæssige tilstand i vandhullerne. Den atmosfæriske kvælstofbelastning ligger på ca. 18 kg i området. En merbelastning på hhv. 3,7 og 2,0 og 1,1 kan derfor ikke ændre tilstanden i en grad, der vil kræve dispensation fra NBL § 3.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen⁴. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger. Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Beregningen i ansøgning nr. 202219 viser at, inden for genekriteriet på 15 OU/m³ ikke ligger enkeltboliger, og at der inden for genekriteriet på 7 OU/m³ ikke ligger hverken samlet bebyggelse i landzone eller områder, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende. Ligeledes viser beregningerne, at der inden for genekriteriet på 5 OU/m³ ikke ligger nogen byzone eller sommerhusområder.

Tønder Kommunes vurdering

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at der ikke må opbevares dybstrøelse i markstak inden for 100 m fra beboelser. Desuden stilles der vilkår om, at kasseret ensilage skal opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

Dermed vurderer Tønder Kommune, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

⁴ Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, udgivet af FMK, 2. udgave

7) Øvrige emissioner og gener

Ensilage og foder

Det er i ansøgningen oplyst at:

Ensilage opbevares delvis i plansiloer med opsamling af vand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd. Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning. Der tages analyser af grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Tønder Kommunes vurdering

Med de anvendte tiltag inden for fodring, vurderes det, at der ikke er behov for at stille vilkår til foder.

Støj og vibrationer

Det er i ansøgningen oplyst at:

Der kan forekomme støjkilder fra kompressor, transport til og fra ejendommen og malkeanlæg.

Malkekompresor er placeret indendørs, for at mindske støjgener.

Der pumpes gylle fra stald til gyllebeholder ca. en gang i ugen.

Blanding af foder sker med mixervogn på eksisterende ensilageplads.

Der vil dagligt forekomme støj fra landbrugsmaskiner og transportere til og fra ejendommen. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes, at blive et problem for de omkringboende. Der er derfor ikke aktuelle planer om tiltag mod støj

Tønder Kommunes vurdering

Da husdyrbruget ligger i landzone uden lokalplaner og uden for samlet bebyggelse, er der ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkilderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt. Det vurderes ikke at væsentlige vibrationer vil sprede udenfor ejendommen. For at sikre de nærmeste naboer mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Støv

Det er i ansøgningen oplyst at:

En udvidelse af husdyrholdet vil oftest medføre flere transportere til og fra ejendommen. Støvgener kan forekomme i forbindelse med transport, håndtering af foder, markarbejde mv. men det vil kun give lokale og kortvarige støvgener, dette vurderes ikke at påvirke omkringboende væsentligt.

Tønder Kommunes vurdering

Den største kilde til støvgenerne skønnes at være interne transportere, håndtering af foder og halm.

Der stilles vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

Det er i ansøgningen oplyst at:

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme skadedyr. Forebyggelse sker bl.a. ved god orden og hygiejne i og omkring staldene. Evt. problemer bekæmpes omgående. Der er indgået en sikringsaftale vedr. rottebekæmpelse med Mortalin som besøger ejendommen 4 gange årligt. Fluer gener forebygges ved at vande fluebekæmpelsesmiddel ud i dybstrøelsen.

Tønder Kommunes vurdering

Der stilles vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Ejendommens til- og frakørselsforhold

Det er i ansøgningen oplyst at:

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Afhentningshyppigheden af mælk er uafhængig af antallet af malkekøer.

Tønder Kommunes vurdering

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen har taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, men at transporterne kan medføre gener for naboer samt tilsmudsning af veje, hvorfor vi har stillet vilkår, der begrænser disse gener.

Lys

Udendørs belysning vurderes ikke at genere da der udelukkende er opsat nedadrettet belysning, som kun oplyser det nærmeste område.

Tønder Kommunes vurdering

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de landskabelige værdier og de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Det er i ansøgningen oplyst at:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld: Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentralen (tlf. 112) og Miljøvagten blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 5-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Tønder Kommunes vurdering

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift stilles der vilkår til opbevaring og håndtering af affald, brændstof og eventuelle kemikalier. Der stilles vilkår om at der skal udarbejdes en beredskabsplan, så der sikres en effektiv standsning af og oprydning efter eventuelle uheld. Vi vurderer, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Det er i ansøgningen oplyst at:

Der findes ingen pesticider eller sprøjteudstyr på ejendommen og der stilles kun vilkår i tilfælde af eventuel opbevaring af kemikalier. Ansøger oplyser, at der ikke opbevares andet end vaske- og desinfektionsmidler til brug i malkestald.

Olie og brændstof

Diesel opbevares i godkendt beholder, på fast bund uden afløb.

Egenkontrol og management

Der er stillet vilkår om egenkontrol på ejendommen. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

I ansøgningen er der følgende generelle oplysninger henført til pkt. 8: Som følge af produktionen og staldtyperne produceres både gylle og dybstrøelse. Ud over affaldsstoffer fra dyrene vil gyllen indeholde en mindre andel af vand- og foderspild samt vaskevand.

Gylle og dybstrøelse udbringes efter gældende lovgivning med hensyn til N- og P-indhold. Døde dyr opbevares under kadaverkappe mellem offentlig vej og kostald. Pladsen til døde dyr er endvidere skjult bag læhegn. Afhentning af døde dyr sker efter behov.

Medicinrester og tom medicinemballage bortskaffes til genbrugsstation. Affald opbevares udendørs i 5.000 l container som afhentes af renovatør. Spildevand fra produktionen udgøres af drikkevandsspild og vand fra vask af stalde og maskiner.

	Forbrug nudrift
Vand	12.000 m ³
El	220.000 kWh
Dieselolie	18.000 l

Tabel 3: Oversigt over ressourceforbrug

Tønder Kommunes vurdering

Det er Tønder Kommunes vurdering at håndtering af reststoffer og affald sker på en forsvarlig måde, samt at ressourceforbruget ikke vil stige mere end udvidelsen tilskrives.

For at minimere risikoen for forurening af vandløb stilles der vilkår om, at etablere en barriere der beskytter mod spild fra til de to gyllebeholdere. Afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grøft eller vandløb samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse. Der skal således indhentes udledningstilladelse til udledning af tagvand fra den nye stalde og foderlade.

Tønder Kommunes vurdering

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Det er i ansøgningen oplyst at:

Der er installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Varmen anvendes til at opvarme stuehus og opvarmning af vand i driftsbygningen. Der anvendes ikke energi til opvarmning i stalde. Der er installeret CIP-anlæg til vask af stalde og køletank, hvilket reducerer forbruget af vand og el.

Tønder Kommunes vurdering

Der er stillet vilkår om at anlæg der er særligt energiforbrugende skal kontrolleres og vedligeholdes så de altid kører energimæssigt optimalt. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Det er i ansøgningen oplyst at:

For at leve op til BAT-niveauet beregnet i Husdyrgodkendelse.dk benyttes ud over stalddesystemerne virkemidlerne teltoverdækninger af to gyllebeholdere.

Tønder Kommunes vurdering af BAT-niveau

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau svarende til det beregnede i ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk på 6100 kg N/år ud fra "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" – beregningen fremgår af ansøgningen (skema 202219).

BAT-redegørelse

Ansøger har benyttet følgende tiltag for at opnå BAT-niveau:

Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb eller tilsvarende BAT-gulv på et samlet produktionsareal på 5011 m² i stalde 3, 4 og 5 og dybstrøelse på et samlet produktionsareal på 1800 m² i stalde 1, 2, 3, 5 og 7. Derudover overdækkes 2 gyllebeholdere.

BAT-vurdering

Idet ammoniakemissionsniveauet for det ansøgte projekt er lavere end det fastlagte BAT-niveau, vurderes at projektet lever op til bedste tilgængelige teknik.

For at sikre at BAT-niveauet i forhold til at ammoniakemissionen overholdes, er der stillet vilkår om indretning af staldgulve samt vilkår om overdækning af gyllebeholdere.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Da ejendommen ligger ca. 5 km fra den dansk-tyske grænse, er det Tønder Kommunes vurdering, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Ikke relevant da husdyrbruget ikke er et IE-husdyrbrug.

D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Oplysningerne herunder er jf. oplysninger i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3-7 og tilhørende bilag 1D.

Der er sammen med ansøgningen vedlagt en miljøkonsekvensrapport der beskriver og vurderer det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til befolkningen og menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, med særlig vægt på kategori 1 og 2 natur samt bilag 4 arter. Jordarealer og jordbund, vand luft og klima. Materielle goder kulturarv og landskabet. Herunder også samspillet mellem disse faktorer og risici for ulykker og katastrofer. Miljøkonsekvensrapporten har ansøger fået udarbejdet af en kompetent ekspert, og den er vedlagt som bilag til denne afgørelse.

Tønder Kommunes vurdering

Tønder kommune er enig i ansøgers vurdering af at der ikke vil ske væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen eller menneskers sundhed som følge af projektet.

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges, idet projektet kun omfatter byggeri af stalde i tilknytning til øvrige bygninger. Projektet vurderes desuden ikke at påvirke naturområder negativt som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Samt at risikoen for væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster ved håndtering af ensilagesaft, affald, brændstof og kemikalier er minimal.

Projektet varetager de landskabelige hensyn i området, og det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem de ovenstående punkter.

Tønder Kommune vurderer at risikoen for miljøet er begrænset, ved udarbejdelsen af en beredskabsplan.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

GRUNDFORHOLD

Generelle forhold

1. Produktionsarealet godkendes som i tabel 1 og figur 4:

Nr.	Navn	Staldsystem	Dyr	Produktionsareal m ²
1	Ungdyrstald	Dybstrøelse	Kvæg	387
2	Gl. Kostald	Dybstrøelse	Kalve	100
3	Kostald	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Kvæg	2653
3	Kostald	Dybstrøelse	Kvæg	113
4	Tilbygning	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Kvæg	1040
5	Ny Ungdyrstald	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Kvæg	1318
5	Ny Ungdyrstald	Dybstrøelse	Kvæg	1100
7	Kalvehytter	Dybstrøelse	Kalve	100
I alt				6811

Tabel 4: Oversigt over stalde og dyr

Figur 4: situationsplan for staldanlæg

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
3. Et eksemplar af godkendelsen skal være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet være gjort bekendt med godkendelsens indhold.

HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Stalde og anlæg

4. De nye staldanlæg, samt ensilagepladser og møddingsplads skal placeres som på bilag 1. Ny gyllebeholder skal placeres ca. 10 m. nord for den eksisterende beholder.

Gødningsopbevaring og -håndtering

5. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
6. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
7. Hvis der forekommer spild skal det straks opsamles.
8. Gylle må ikke udpumpes lørdage, søn- og helligdage.

9. Gyllebeholderen må ikke omrøres på lørdage, søn- og helligdage.
10. Markstakke med dybstrøelse (kompost) skal placeres min. 100 m fra nabobeboelser.

Landskabelige hensyn

11. Nye bygninger skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.
12. Langs skel til matr.nr. 2, Stokkebro, Møgeltønder skal det eksisterende hegn bibeholdes, og det skal forlænges med yderligere 50 meter i forhold til luftfoto 2017. Forlængelsen skal være en naturlig forlængelse af det eksisterende hegn, med samme arter og bredde.

Figur 5: Placering af nyt hegn

13. Beplantningen skal etableres førstkommande plantesæson, efter at de nye anlæg er bygget.

Ammoniak

14. I produktionsarealer med fast drænet gulv, skal der installeres skraber med tilhørende driftsstyring. Gulve støbt på stedet, skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb. Lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal. Gulvet skal skrubes hver anden time, skraberen skal være forsynet med timer.
15. Gyllebeholderne GB8 (2014) og GB9 (ny) skal forsynes med fast overdækning.
16. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
17. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Støj

18. Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske inden for tidsrummet kl. 7 til kl. 18.
19. Transporter – på nær mælketransporter – til og fra husdyrbruget skal foregå inden for tidsrummet kl. 7 til kl. 22.
20. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

21. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
22. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Til og frakørsel

23. Transport af gylle, dyr og foder til og fra ejendommen skal hovedsagelig ske via indkørsel landevejsudfletningen Møllevej/Nyvangsvej.
24. Der skal placeres et skilt i det sydlige hjørne på matrikel 4, der dirigerer varetransport mod Toghale 1, frem til indkørslen 150 meter mod nord. Skiltet skal være etableret senest den 10. november 2018. (Dimensionerne skal ligne det andet skilt ved indkørslen 150 m. fremme)

Lys

- 25. Udendørs lys skal være slukket mellem kl. 23 og kl. 6, dog må der være tændt lys i forbindelse med ud- og indlevering.
- 26. Udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensorer.

Driftsforstyrrelser og uheld

- 27. Den udarbejdede beredskabsplan skal holdes ajour. Beredskabsplanen skal som minimum være opdateret på følgende punkter.
Procedurer, som stopper uheldet og begrænser udbredelsen.
Telefonnumre til personer og myndigheder, der skal alarmeres.
Placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
Opgørelse over tilgængeligt materiel som kan anvendes i forbindelse med oprydning efter uheld.
- 28. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i egnede beholdere. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.
- 29. Der skal etableres en barriere der beskytter grøften vest for anlægget, mod spild fra ensilagepladsen. Barrieren skal være 40 cm høj.
- 30. Der skal etableres en barriere der beskytter grøften vest for anlægget, mod spild fra til de to gyllebeholdere. Barrieren skal kunne rumme det overjor-diske indhold af den største beholder.

Kemikalier og pesticider

- 31. Kemikalier skal opbevares indendørs på fast bund uden afløb.
- 32. Påfyldning af sprøjte skal foregå under opsyn og fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil.

Olie og brændstof

- 33. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

Egenkontrol og management

- 34. Der skal føres driftsjournal over service på mælkekøleanlæg, der skal samles og gemmes i minimum 5 år.

Spildevand

- 35. Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder.

Affald

- 36. Spildolie skal opbevares indendørs, i egnede beholdere, der er placeret i en spildbakke.
- 37. Fast farligt affald skal opbevares indendørs.

Energiforbrug

- 38. Mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes så de altid kører energimæssigt optimalt.

Vandforbrug

- 39. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

HØRINGER

Idehøring

Ansøgningen blev annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/> den 31. maj 2018.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på ca. 629 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har givet anledning til et vilkår om skiltning ved Toghale/Møllevej krydset.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage pålægges et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation.

Klagen skal være modtaget senest torsdag den 6. september 2018.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.
